

HUKUK MUHAKAMELERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA SUNULDU

Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (“*Kanun Teklifi*”) 20.03.2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunulmuştur. Bu yazımız kapsamında, ilgili değişikliklerin henüz öneri niteliğinde olması ve kabul edilmemesi nedeniyle, yalnızca olası değişikliklere ilişkin ön bilgilendirme yapılması amaçlanmaktadır.

Kanun Teklifi’nin genel gerekçesinde yürürlüğe girmesi akabinde 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun (“*HMK*”) bazı maddelerinde değişiklik yapıldığı, bazı maddelerinin ise Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiği, Yargıtay kararları ve doktrinde HMK’nın kimi maddelerinin uygulamada belirsizlik oluşturduğu yönünde eleştiriler mevcut olduğu belirtilerek; Kanun Teklifi kapsamında bu gibi durumlara çözüm bulunmasının amaçlandığı açıklanmıştır.

Aşağıda özetlediğimiz madde gerekçeleri uyarınca Kanun Değişikliği kapsamında;

- İlk derece mahkemesinin kesin olarak yetkisizlik veya görevsizlik kararı verdiği hallerde, dosyanın yetkili veya görevli mahkemeye gönderilmesi için tanınan iki haftalık sürenin, kararın taraflara tebliği ile başlaması,
- Mahkemenin, kişilerin korunmaya değer üstün menfaatinin bulunduğunu tespit etmesi halinde de duruşmanın bir kısmının veya tamamının gizli olarak yapılmasına karar verilebilmesi,
- Davada gösterilmesi yasak olabilecek delillere görevi nedeniyle erişmiş olabileceği ve taraflarla daha öncesinde temas kurulmuş olması nedeniyle, aynı uyuşmazlıkta daha öncesinde arabuluculuk yahut uzlaştırmacılık yapılmasının hakim reddi sebepleri arasına eklenmesi,
- Yargılamanın gereksiz yere uzamasının önlenmesi ve uygulamadaki çelişkilerin giderilmesi amacıyla, hakim reddine ilişkin merci kararlarına karşı dava konusunun miktar ve değerine bakılmaksızın istinaf kanun yoluna başvurulabilmesi,
- Belirsiz alacak davalarında, alacağın miktarının tam ve kesin olarak belirlenebilmesinin mümkün hale geldiği anın mahkeme tarafından belirlenerek, taraflara miktarı belirlemesi için iki haftalık kesin süre vermesi,
- Belirsiz alacak davası, kısmi alacak davası ve tespit davasının hangi durumlarda açılacağı konusunda uygulamada meydana gelen tartışmalar nedeniyle ve maddede yeterince açıklık olmamasından hareketle; belirsiz alacak ve tespit davasını düzenleyen maddeden, kısmi eda davasının açılabilirdiği hâllerde tespit davası da açılacağına ilişkin hükmün çıkarılması,
- İş bölümü itirazının ilk itiraz olmaktan çıkarılması,
- Davanın açılması sırasında kullanılıp kullanılmayacağı yönünde bir belirlilik olmamasına rağmen peşin olarak tahsil edilen delil avansının, dava açılırken mahkeme veznesine yatırılmasının zorunluluk olmaktan çıkarılması,
- Yargılama gideri bakımından tarafların haklılık durumuna bakılmasının, davanın geri alınması kurumu ile bağdaşmaması nedeniyle, davanın geri alınması halinde açılmamış sayılma hükümlerinin uygulama alanı bulması ve bu suretle dava masraflarının davacı tarafa yüklenmesi,

- Davanın devredilmesi halinde, yargılama giderlerinden devreden ile devralanın müteselsilen sorumlu olması,
- Cevap dilekçesinin iki haftalık süre içerisinde sunulamayacak olması halinde, talep üzerine verilecek ek sürenin, iki haftalık cevap süresinin bitiminden itibaren başlayacağı hususunun kesinleştirilmesi,
- Taraflardan birinin ön inceleme duruşmasına katılmaması halinde diğer tarafın iddia ve savunmalarını genişletmesine veya değiştirmesine imkan veren düzenlemenin ilgili maddeden çıkarılması,
- Tarafların dilekçelerinde gösterdikleri ancak henüz sunmadıkları yahut başka yerden getirtilecek belgelere ilişkin açıklamalarını sunmaları yönündeki iki haftalık sürenin, ön inceleme duruşması öncesinde tebliğ edilecek davetiyede ihtar edilmesi ve bu suretle yargılama sürecinin hızlandırılması,

gibi değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda Kanun Teklifi doğrultusunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 3402 sayılı Kadastro Kanunu, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nda; yargılama süreleri ve usulleri, uyuşmazlık tarafları ile mahkemelerin hak ve yükümlülükleri, deliller, yargılama giderleri, kanun yolları ile kanun yollarına başvuru halleri, yetkili yabancı merci kararları doğrultusunda işletilmesi gereken usuller, tahkim, uyuşmazlık konusunun değeri bakımından sınırlar, yargı mercii ile görevli ve yetkili mahkeme gibi pek çok konuda değişiklik yapılarak, ilgili mevzuata yeni düzenlemeler getirilmesi teklif edilmektedir.

Kanun Teklifi'nde yer alan madde değişiklikleri ve değiştirilmesi teklif edilen maddelerin mevcut halleri aşağıda yer alan tabloda karşılaştırmalı şekilde bilgilerinize sunulmaktadır. Madde gerekçeleri ile değişiklik önerilerini içeren detaylı Kanun Teklifi metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

TASARI İLE ÖNERİLEN DEĞİŞİKLİKLER	İLGİLİ KANUN MADDELERİ
MADDE 1- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 20'nci maddesinin birinci fıkrasına “<i>taraflardan birinin,</i>” ibaresinden sonra gelmek üzere “<i>bu karar verildiği anda kesin ise tebliğ tarihinden,</i>” ibaresi eklenmiş, fıkrada yer alan “, <i>bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına</i>” ibaresi “<i>dava açılmamış sayılır ve mahkemece bu konuda resen</i>” şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 20- Görevsizlik veya yetkisizlik kararı üzerine yapılacak işlemler <i>(1) Görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi hâlinde, taraflardan birinin, (...) süresi içinde kanun yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; kanun yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, dava dosyasının görevli ya da yetkili mahkemeye gönderilmesini talep etmesi gerekir. Aksi takdirde, bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına karar verilir.</i> <i>(...)</i>
MADDE 2- 6100 sayılı Kanunun 28'inci maddesinin	MADDE 28- Aleniyet ilkesi

ikinci fıkrasında yer alan “kesin olarak gerekli kıldığı hallerde, taraflardan birinin talebi” ibaresi “yahut yargılama ile ilgili kişilerin korunmaya değer üstün bir menfaatinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde, ilgilinin talebi” şeklinde değiştirilmiştir	(...) (2) Duruşmaların bir kısmının veya tamamının gizli olarak yapılmasına ancak genel ahlâkın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut resen mahkemece karar verilebilir. (...)
MADDE 3- 6100 sayılı Kanunun 36’ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “etmiş olması.” İbaresi “etmiş olması; uyuşmazlıkta arabuluculuk veya uzlaştırmacılık yapmış bulunması.” şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 36- Ret sebepleri (1) Hâkimin tarafsızlığından şüpheyi gerektiren önemli bir sebebin bulunması hâlinde, taraflardan biri hâkimi reddedebileceği gibi hâkim de bizzat çekilebilir. Özellikle aşağıdaki hâllerde, hâkimin reddi sebebinin varlığı kabul edilir: a) Davada, iki taraftan birine öğüt vermiş ya da yol göstermiş olması. b) Davada, iki taraftan birine veya üçüncü kişiye kanunen gerekmediği hâlde görüşünü açıklamış olması. c) Davada, tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş veya hâkim ya da hakem sıfatıyla hareket etmiş olması. (...)
MADDE 4- 6100 sayılı Kanunun 38’inci maddesinin altıncı, yedinci ve dokuzuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.	MADDE 38- Ret usulü (...) (6) Ret sebebi sabit olmasa bile, merci bunu muhtemel görürse, ret talebini kabul edebilir. (7) Ret sebepleri hakkında yemin teklif olunamaz. (...) (9) Bu kararlar aleyhine ancak hükümle birlikte kanun yollarına başvurulabilir.
MADDE 5- 6100 sayılı Kanunun 42’nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir. “(2) Ret sebebi sabit olmasa bile, merci bunu muhtemel görürse, ret talebini kabul edebilir. (3) Ret sebepleri hakkında yemin teklif olunamaz.”	Madde 42- Ret talebinin incelenmesi (1) Hâkimin reddi talebine ilişkin karar, dosya üzerinden inceleme yapılarak da verilebilir. (2) Reddi istenen hâkim, ret hakkında merci tarafından karar verilinceye kadar o davaya bakamaz. Şu kadar ki, gecikmesinde sakınca bulunan iş ve davalar bunun dışındadır. Daha önce hakkındaki ret talebi mercice reddolunan hâkimin, aynı durum ve olaylara dayanarak yeniden reddedilmesi hâli, hâkimin davaya bakmasına engel oluşturmaz. (3) Ret talebinin merci tarafından kabul edilmemesi hâlinde, reddi istenen hâkim davaya bakmaya devam eder. (4) Ret talebinin, kötü niyetle yapıldığının anlaşılması ve esas yönünden kabul edilmemesi hâlinde, talepte bulunanların her biri hakkında beş yüz Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar disiplin para cezasına hükmolunur. (5) Hâkim hakkında aynı davada aynı tarafça ileri

	sürülen ret talebinin reddi hâlinde verilecek disiplin para cezası, bir önceki disiplin para cezasının iki katından az olamaz. (6) Disiplin para cezasının tahsili için, davaya bakan mahkeme, dosyanın geliş tarihinden başlayarak iki hafta içinde gereğini yapar.
MADDE 6- 6100 sayılı Kanununun 94'üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “(2) Hâkim, tayin ettiği sürenin kesin olduğuna karar verebilir. Bu takdirde hâkim, tayin ettiği kesin süreye konu olan işlemi hiçbir duraksamaya yer vermeyecek şekilde açıklar ve süreye uyulmamasının hukuki sonuçlarını açıkça tutanağa geçirerek ihtar eder. Kesin olduğu belirtilmeyen süreyi geçirmiş olan taraf yeniden süre isteyebilir; bu şekilde verilecek ikinci süre kesindir ve yeniden süre verilemez.”	MADDE 94- Kesin süre (...) (2) Hâkim, tayin ettiği sürenin kesin olduğuna karar verebilir. Aksi hâlde, belirlenen süreyi geçirmiş olan taraf yeniden süre isteyebilir. Bu şekilde verilecek ikinci süre kesindir ve yeniden süre verilemez. (...)
MADDE 7- 6100 sayılı Kanununun 107'nci maddesinin başlığı “Belirsiz alacak davası” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. “(2) Karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucu alacağın miktarı veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenebilmesi mümkün olduğunda, hakim tarafından tahkikat sona ermeden verilecek iki haftalık kesin süre içinde davacı, iddianın genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın talebini tam ve kesin olarak belirleyebilir. Aksi takdirde dava, talep sonucunda belirtilen miktar veya değer üzerinden görülüp karara bağlanır.”	MADDE 107– Belirsiz alacak ve tespit davası (...) (2) Karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucu alacağın miktarı veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenebilmesinin mümkün olduğu anda davacı, iddianın genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın davanın başında belirtmiş olduğu talebini artırabilir. (3) Ayrıca, kısmi eda davasının açılabilirdiği hâllerde, tespit davası da açılabilir ve bu durumda hukuki yararın var olduğu kabul edilir.
MADDE 8- 6100 sayılı Kanununun 116'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.	MADDE 116- İlk İtirazlar Konusu (1) İlk itirazlar aşağıdakilerden ibarettir: a) Kesin yetki kuralının bulunmadığı hâllerde yetki itirazı. b) Uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi gerektiği itirazı. c) İş bölümü itirazı.
MADDE 9- 6100 sayılı Kanununun 120'nci maddesinin başlığı “Harç ve gider avansının ödenmesi” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir. “(3) Taraflardan her birinin ikamesini talep ettiği delil için mahkemece belirlenen delil avansına ilişkin 324'üncü madde hükümleri saklıdır.”	MADDE 120- Harç ve avans ödenmesi (1) Davacı, yargılama harçları ile her yıl Adalet Bakanlığınca çıkarılacak gider avansı tarifesinde belirlenecek olan tutarı, dava açarken mahkeme veznesine yatırmak zorundadır. (2) Avansın yeterli olmadığına dava sırasında anlaşılması hâlinde, mahkemece, bu eksikliğin tamamlanması için davacıya iki haftalık kesin süre verilir.
MADDE 10- 6100 sayılı Kanununun 123'üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu takdirde davanın açılmamış sayılmasına karar	MADDE 123- Davanın geri alınması Davacı, hüküm kesinleşinceye kadar, ancak davalının açık rızası ile davasını geri alabilir.

<i>verilir.”</i> MADDE 11- 6100 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesinde yer alan “<i>davacı davayı kazanırsa</i>” ibaresi “<i>dava davacı lehine sonuçlanırsa</i>” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir. <i>“Bu takdirde dava davacı aleyhine sonuçlanırsa, dava konusunu devreden ve devralan yargılama giderlerinden müteselsilen sorumlu olur.”</i>	MADDE 125- Dava konusunun devri <i>(1) Davanın açılmasından sonra, davalı taraf, dava konusunu üçüncü bir kişiye devrederse, davacı aşağıdaki yetkilerden birini kullanabilir:</i> <i>a) İsterse, devreden tarafla olan davasından vazgeçerek, dava konusunu devralmış olan kişiye karşı davaya devam eder. Bu takdirde davacı davayı kazanırsa, dava konusunu devreden ve devralan yargılama giderlerinden müteselsilen sorumlu olur.</i> <i>b) İsterse, davasını devreden taraf hakkında tazminat davasına dönüştürür.</i> <i>(2) Davanın açılmasından sonra, dava konusu davacı tarafından devredilecek olursa, devralmış olan kişi, görülmekte olan davada davacı yerine geçer ve dava kaldığı yerden itibaren devam eder.</i>
MADDE 12- 6100 sayılı Kanunun 127’nci maddesinin birinci fıkrasına “<i>başvuran davalıya,</i>” ibaresinden sonra gelmek üzere “<i>cevap süresinin bitiminden itibaren işlemeye başlamak,</i>” ibaresi eklenmiştir.	MADDE 127- Cevap dilekçesini verme süresi <i>(1) Cevap dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki haftadır. Ancak, durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, bir defaya mahsus olmak ve bir ayı geçmemek üzere ek bir süre verilebilir. Ek cevap süresi talebi hakkında verilen karar taraflara derhâl bildirilir.</i>
MADDE 13- 6100 sayılı Kanunun 139’uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. <i>“Çıkarılacak davetiyede aşağıdaki hususlar ihtar edilir:</i> <i>a) Duruşma davetiyesine vesonuçlarına ilişkin diğer hususlar.</i> <i>b) Tarafların sulh için gerekli hazırlığı yapmaları.</i> <i>c) Duruşmaya sadece taraflardan birinin gelmesi ve yargılamaya devam etmek istemesi durumunda gelmeyen tarafın yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemeyeceği.</i> <i>ç) Davetiyenin tebliğinden itibaren iki haftalık kesin süre içinde tarafların dilekçelerinde gösterdikleri, ancak henüz sunmadıkları belgeleri mahkemeye sunmaları veya başka yerden getirtilecek belgelerin getirilebilmesi amacıyla gereken açıklamayı yapmaları bu hususların verilen süre içinde yerine getirilmemesi hâlinde o delile dayanmaktan vazgeçmiş sayılacaklarına karar verileceği.”</i>	MADDE 139- Ön inceleme duruşmasına davet <i>(1) Mahkeme, dilekçelerin karşılıklı verilmesinden ve yukarıdaki maddelerde belirtilen incelemeyi tamamladıktan sonra, ön inceleme için bir duruşma günü tespit ederek taraflara bildirir. Çıkarılacak davetiyede, duruşma davetiyesine ve sonuçlarına ilişkin diğer hususlar yanında, taraflara sulh için gerekli hazırlığı yapmaları, duruşmaya sadece taraflardan birinin gelmesi ve yargılamaya devam etmek istemesi durumunda, gelmeyen tarafın yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemeyeceği ve diğer tarafın, onun muvafakati olmadan iddia ve savunmasını genişletebileceği yahut değiştirebileceği ayrıca ihtar edilir.</i>
MADDE 14- 6100 sayılı Kanunun 140’ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “<i>sulhe veya arabuluculuğa</i>” ibaresi “<i>sulh ve arabuluculuğun</i>	MADDE 140- Ön inceleme duruşması <i>(...)</i> <i>(2) Uyuşmazlık konularının tespitinden sonra hâkim,</i>

esasları, süreci ve hukuki sonuçları hakkında aydınlatarak” şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) 139’uncu madde uyarınca yapılan ihtarla rağmen dilekçelerinde gösterdikleri belgeleri sunmayan veya belgelerin getirilmesi için gerekli açıklamayı yapmayan tarafın bu delillere dayanmaktan vazgeçmiş sayılmasına karar verilir.”

tarafı sulhe veya arabuluculuğa teşvik eder; bu konuda sonuç alınacağı kanaatine varırsa, bir defaya mahsus olmak üzere yeni bir duruşma günü tayin eder.

(...)

(5) Ön inceleme duruşmasında, taraflara dilekçelerinde gösterdikleri, ancak henüz sunmadıkları belgeleri mahkemeye sunmaları veya başka yerden getirtilecek belgelerin getirilebilmesi amacıyla gereken açıklamayı yapmaları için iki haftalık kesin süre verilir. Bu hususların verilen kesin süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi hâlinde, o delile dayanmaktan vazgeçilmiş sayılmasına karar verilir.

MADDE 15- 6100 sayılı Kanununun 141’inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Taraflar, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleri ile serbestçe iddia veya savunmalarını genişletebilir yahut değiştirebilirler. Dilekçelerin karşılıklı verilmesinden sonra iddia veya savunma genişletilemez yahut değiştirilemez.”

MADDE 141- İddia ve savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi

(1) Taraflar, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleri ile serbestçe; ön inceleme aşamasında ise ancak karşı tarafın açık muvafakati ile iddia veya savunmalarını genişletebilir yahut değiştirebilirler. Ön inceleme duruşmasına taraflardan biri mazeretsiz olarak gelmezse, gelen taraf onun muvafakati aranmaksızın iddia veya savunmasını genişletebilir yahut değiştirebilir. Ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra iddia veya savunma genişletilemez yahut değiştirilemez.

(...)

MADDE 16- 6100 sayılı Kanununun 147’nci maddesinin birinci fıkrasına “tahkikat” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve sözlü yargılama” ibaresi ile ikinci fıkrasına “itiraz edemeyecekleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, tahkikatın sona erdiği duruşmada sözlü yargılamaya geçileceği, sözlü yargılama için duruşmanın ertelenmesi halinde taraflara ayrıca davetiye gönderilmeyeceği ve 150’nci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, yokluklarında hüküm verileceği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 147- Tarafların duruşmaya daveti

(1) Taraflar, ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra tahkikat için duruşmaya davet edilir.

(...)

MADDE 17- 6100 sayılı Kanununun 149’uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla veya başka yerde duruşma icrası

MADDE 149- (1) Mahkeme, taraflardan birinin talebi üzerine talep eden tarafın veya vekilinin, aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla buldukları yerden duruşmaya katılmalarına ve usul işlemleri yapabilmelerine karar verebilir.

(2) Mahkeme resen veya taraflardan birinin talebi üzerine; tanığın, bilirkişinin veya uzmanın aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla buldukları

MADDE 149- Ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrası

(1) Mahkeme, tarafların rızası olmak şartıyla, kendilerinin veya vekillerinin, aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla buldukları yerden duruşmaya katılmalarına ve usul işlemleri yapabilmelerine izin verebilir.

(2) Tarafların rızası olmak kaydıyla, mahkeme; tanığın, bilirkişinin, uzmanın veya bir tarafın dinlenilmesi esnasında başka bir yerde bulunmalarına izin verebilir. Dinleme, ses ve görüntü olarak aynı anda duruşma salonuna

yerden dinlenilmesine karar verebilir.
 (3) Mahkeme, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri dava ve illerde ilgililerin, aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla buldukları yerden dinlenilmesine resen karar verebilir.
 (4) Mahkeme, fîli engel veya güvenlik sebebiyle duruşmaların il sınırları içinde başka bir yerde yapılmasına da karar verebilir.
 (5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.”

nakledilir.

MADDE 18- 6100 sayılı Kanununun 151’inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Hâkim, duruşmanın düzenini bozan kimseyi, bunu yapmaktan men eder ve gerekirse, taraf avukatları hariç, derhâl duruşma salonundan çıkarılmasını emreder. Taraf avukatları hakkında ise 79’uncu madde hükmüne göre işlem yapılır.”

MADDE 151- Duruşma düzeni

(1) Hâkim, duruşmanın düzenini bozan kimseyi, bunu yapmaktan men eder ve gerekirse, avukatlar hariç, derhâl duruşma salonundan çıkarılmasını emreder.

(...)

MADDE 19- 6100 sayılı Kanununun 177’nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Yargıtay’ın bozma kararından veya bölge adliye mahkemesinin kaldırma kararından sonra dosya ilk derece mahkemesine gönderildiğinde, ilk derece mahkemesinin tahkikata ilişkin bir işlem yapması halinde tahkikat sona erinceye kadar da ıslah yapılabilir. Ancak bozma kararına uymakla ortaya çıkan hukuki durum ortadan kaldırılamaz.”

MADDE 177- Islahın zamanı ve şekli

(1) Islah, tahkikatın sona ermesine kadar yapılabilir.
 (2) Islah, sözlü veya yazılı olarak yapılabilir. Karşı taraf duruşmada hazır değilse veya ıslah talebi duruşma dışında yapılıyorsa, bu yazılı talep veya tutanak örneği, haber vermek amacıyla karşı tarafa bildirilir.

MADDE 20- 6100 sayılı Kanununun Beşinci Bölümüne, Altıncı Ayrımdan sonra gelmek üzere “Toplu Mahkemelerde Tahkikat” başlıklı Yedinci Ayrım ile aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Toplu mahkemelerde tahkikat

MADDE 183/A- (1) Dava açılmadan önce veya dava açıldıktan sonra talep edilen delil tespiti, ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir gibi geçici hukuki koruma tedbirleri de dâhil olmak üzere toplu mahkemenin görevine giren dava ve işlerde tüm yargılama aşamaları heyet tarafından yerine getirilir ve karara bağlanır.

(2) Heyet, diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, iş veya davanın özelliğine göre tahkikatın, tahkikat hâkimi olarak görevlendirilen bir üye tarafından yapılmasına karar verebilir.

(3) Tahkikatın heyetçe yürütüldüğü iş veya davalarda mahkeme başkanı, belirli bazı tahkikat işlemlerini yapmak üzere, üyelerden birini naip hâkim olarak görevlendirebilir.

(Yeni eklenen bir maddedir, halihazırda bir karşılığı bulunmamaktadır.)

(4) Mahkeme başkanı, mahkemenin uyumlu, verimli ve düzenli çalışmasını sağlar ve bu yolda uygun göreceği önlemleri alır.”

MADDE 21- 6100 sayılı Kanununun 186’ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Mahkeme, tahkikatın bittiğini teftih ettikten sonra aynı duruşmada sözlü yargılama aşamasına geçer. Bu durumda taraflardan birinin talebi üzerine duruşma iki haftadan az olmamak üzere ertelenir. Hazır bulunsun veya bulunmasın sözlü yargılama için taraflara ayrıca davetiye gönderilmez.”

MADDE 22- 6100 sayılı Kanununun 206’ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “imza” ibaresi “Okuma ve yazma bilmediği izin imza” şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut üçüncü fıkrasına “noterlerce” ibaresinden sonra gelmek üzere “onaylanacak veya” ibaresi eklenmiştir.

“(2) Okuma ve yazma bildiği halde imza atamayanların mühür veya bir alet ya da parmak izi kullanmak suretiyle yapacakları hukuki işlemleri içeren belgelerin senet niteliğini taşıyabilmesi, noterler tarafından onaylanmasına veya düzenlenmesine bağlıdır.”

MADDE 23- 6100 sayılı Kanununun 215’inci maddesinin başlığı “Belgelerin halefler aleyhine kullanılması ve adi senetlerin üçüncü kişiler için hüküm ifade etmesi” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bir adi senet bakımından, kendisine ibraz olunduğu noter veya yetkili memur tarafından usulüne uygun olarak onaylanmış ise ibraz tarihi, resmi bir işleme konu olmuşsa işlem tarihi, imza edenlerden biri ölmüşse ölüm tarihi, imza edenlerden birinin imza etmesine fiilen imkân kalmamışsa bu imkânı ortadan kaldıran olayın meydana geldiği tarih üçüncü kişiler hakkında da hüküm ifade eder. Adi senette bahsedilen diğer senetlerin tarihleri, üçüncü kişiler hakkında ancak son senet tarihinin onaylanmış olduğunun kabul edildiği tarihte hüküm ifade eder.”

MADDE 24- 6100 sayılı Kanununun 222’nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ilgili hususta

MADDE 186- Sözlü yargılama

(1) Mahkeme, tahkikatın bitiminden sonra, sözlü yargılama ve hüküm için tayin olacak gün ve saatte mahkemede hazır bulunmalarını sağlamak amacıyla iki tarafı davet eder. Taraflara çıkartılacak olan davetiyede, belirlenen gün ve saatte mahkemede hazır bulunmadıkları takdirde yokluklarında hüküm verileceği hususu bildirilir.

(...)

MADDE 206- İmza atamayanların durumu

(1) İmza atamayanların mühür veya bir alet ya da parmak izi kullanmak suretiyle yapacakları hukuki işlemleri içeren belgelerin senet niteliğini taşıyabilmesi, noterler tarafından düzenleme biçiminde oluşturulmasına bağlıdır.

(2) İmza atamayan kimselerin, cüzdanla iş yapmayı usul edinmiş kuruluşlarla olan işlemlerde kullanacakları mühür, kazanmış imza, işaret veya parmak izinin, işlemin başlangıcında hesap defterine veya cüzdanına basılmış olması veya önceden noterde bir örneği saklanmak üzere onanmış bulunması yeterli olup, her işlemde ayrıca onamaya bağlı değildir.

(3) Yukarıda belirtilen hükümler dairesinde noterlerce düzenlenecek olan senetler için ilgisinden harç, vergi ve değerli kâğıt bedeli alınmaz.

MADDE 215- Belgelerin halefler aleyhine kullanılması

(1) Bir kimsenin aleyhine delil olarak kullanılabilecek belgeler, o kimsenin halefleri aleyhine de delil teşkil eder.

MADDE 222- Ticari defterlerin ibrazı ve delil olması

hiçbir kayıt içermemesi” ibaresi “diğer tarafın ticari defterlerini ibraz etmemesi” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Diğer tarafın ikinci fıkrada yazılan şartlara uygun olarak tutulan ticari defterlerinin, ilgili hususta hiçbir kayıt içermemesi halinde ticari defterler, sahibi lehine delil olarak kullanılamaz.”

(...)

(3) İkinci fıkrada belirtilen şartlara uygun olarak tutulan ticari defter kayıtlarının sahibi ve halefleri lehine delil olarak kabul edilebilmesi için, diğer tarafın aynı şartlara uygun olarak tutulmuş ticari defterlerindeki kayıtların bunlara aykırı olmaması veya ilgili hususta hiçbir kayıt içermemesi yahut defter kayıtlarının aksinin senet veya diğer kesin delillerle ispatlanmamış olması gerekir. Bu şartlara uygun olarak tutulan defterlerdeki sahibi lehine ve aleyhine olan kayıtlar birbirinden ayrılamaz.

(...)

MADDE 25- 6100 sayılı Kanununun 281’inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bilirkişi raporuna konu talebin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor veya imkansız olması ya da özel yahut teknik bir çalışmayı gerektirmesi halinde yine bu süre içinde mahkemeye başvuran tarafa, sürenin bitiminden itibaren işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak ve iki haftayı geçmemek üzere ek süre verilebilir.”

MADDE 281- Bilirkişi raporuna itiraz

(1) Taraflar, bilirkişi raporunun, kendilerine tebliği tarihinden itibaren iki hafta içinde, raporda eksik gördükleri hususların, bilirkişiye tamamlattırılmasını; belirsizlik gösteren hususlar hakkında ise bilirkişinin açıklama yapmasının sağlanmasını veya yeni bilirkişi atanmasını mahkemeden talep edebilirler.

(...)

MADDE 26- 6100 sayılı Kanununun 290’inci maddesinin birinci fıkrasına “yeri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, kapsamı” ibaresi ile ikinci fıkrasına ikinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tutanağa, hâkimin keşif konusu ve mahalliyle ilgili gözlemleri de yazılır.”

MADDE 290- Keşfin yapılması

(1) Keşfin yeri ve zamanı mahkeme tarafından tespit edilir. Keşif, taraflar hazır iseler huzurlarında, aksi takdirde yokluklarında yapılır.

(2) Mahkeme keşif sırasında tanık ve bilirkişi dinleyebilir. Keşif sırasında, yapılan tüm işlemler ve beyanları içeren bir tutanak düzenlenir. Plan, çizim, fotoğraf gibi belgeler de tutanağa eklenir.

(...)

MADDE 27- 6100 sayılı Kanununun Beşinci Kısımının İkinci Bölümünün başlığı “Hükmün Tashihi, Tavzihi ve Tamamlanması” şeklinde değiştirilmiştir.

Beşinci Kısım İkinci Bölüm Başlığının mevcut hali “Hükmün Tashihi ve Tavzihi” şeklindedir.

MADDE 28- 6100 sayılı Kanuna 305’inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Hükmün Tamamlanması

MADDE 305/A- (1) Taraflardan her biri, nihai kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde, yargılamada ileri sürülmesine veya kendiliğinden hükme geçirilmesi gerekli olmasına rağmen hakkında tamamen veya kısmen karar verilmeyen hususlarda, ek karar verilmesini isteyebilir. Bu karara karar kanun yoluna başvurulabilir.”

(Yeni eklenen bir maddedir, halihazırda bir karşılığı bulunmamaktadır.)

MADDE 29- 6100 sayılı Kanunun 306'ncı maddesinin başlığı "*Tavzih ve tamamlama talebi ile usulü*" şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına "*Tavzih*" ibaresinden sonra gelmek üzere "*veya tamamlama*" ibaresi ile birinci ve üçüncü fıkralarına "*tavzih*" ibarelerinden sonra gelmek üzere "*veya tamamlama*" ibareleri eklenmiştir.

MADDE 30- 6100 sayılı Kanunun 310'uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.
 "(2) *Feragat veya kabul, hükmün verilmesinden sonra yapılmışsa taraflarca kanun yoluna başvurulmuş olsa dahi, dosya kanun yolu incelemesine gönderilmez ve ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesince feragat veya kabul doğrultusunda ek karar verilir.*

(3) *Feragat veya kabul, dosyanın temyiz incelemesine gönderilmesinden sonra yapılmışsa, Yargıtay temyiz incelemesi yapmaksızın dosyayı feragat veya kabul hususunda ek karar verilmek üzere hükmü veren mahkemeye gönderir.*"

MADDE 31- 6100 sayılı Kanunun 314'üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.
 "(2) *Sulh, hükmün verilmesinden sonra yapılmışsa, taraflarca kanun yoluna başvurulmuş olsa dahi, dosya kanun yolu incelemesine gönderilmez ve ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesince sulh doğrultusunda ek karar verilir.*

(3) *Sulh, dosyanın temyiz incelemesine gönderilmesinden sonra yapılmışsa, Yargıtay temyiz incelemesi yapmaksızın dosyayı sulh hususunda ek karar verilmek üzere hükmü veren mahkemeye gönderir.*"

MADDE 32- 6100 sayılı Kanunun 317'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*davalıya, bir defaya mahsus*" ibaresi "*davalıya, cevap süresinin bitiminden itibaren işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak*" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 306- Tavzih talebi ve usulü

(1) Tavzih, dilekçeye tarafların sayısı kadar nüsha eklenmek suretiyle hükmü veren mahkemeden istenebilir. Dilekçenin bir nüshası, cevap süresi mahkemece belirlenerek karşı tarafa tebliğ edilir. Cevap, tavzih talebinde bulunan tarafa tebliğ olunur.
 (2) Mahkeme, cevap verilmemiş olsa bile dosya üzerinde inceleme yaparak karar verir; ancak gerekli görürse iki tarafı sözlü açıklamalarını yapabilmeleri için davet edebilir.

(3) Mahkeme tavzih talebini yerinde gördüğü takdirde 304'üncü madde uyarınca işlem yapar.

MADDE 310- Feragat ve kabulün zamanı

(1) Feragat ve kabul, hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir.

MADDE 314- Sulhun zamanı

(1) Sulh, hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir.

MADDE 317- Dilekçelerin verilmesi

(...)

(2) Cevap süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki haftadır. Ancak mahkeme durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, bir defaya mahsus ve iki haftayı geçmemek üzere ek bir süre verebilir. Ek cevap süresi talebi hakkında verilen karar taraflara derhâl bildirilir.

(...)

MADDE 33- 6100 sayılı Kanunun 323'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Celse" ibaresi "Başvurma" şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 323- Yargılama giderlerinin kapsamı <i>(1)</i> Yargılama giderleri şunlardır: <i>a)</i> Celse, karar ve ilam harçları. <i>(...)</i>
MADDE 34- 6100 sayılı Kanunun 331'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme" ibareleri "Görevsizlik veya yetkisizlik" şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 331- Esastan sonuçlanmayan davada yargılama gideri <i>(...)</i> <i>(2)</i> Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmesi hâlinde, yargılama giderlerine o mahkeme hükmeder. Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmemiş ise talep üzerine davanın açıldığı mahkeme dosya üzerinden bu durumu tespit ile davacıyı yargılama giderlerini ödemeye mahkûm eder. <i>(...)</i>
MADDE 35- 6100 sayılı Kanunun 341'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. <i>"(1) İlk derece mahkemelerinin aşağıdaki kararlarına karşı istinaf yoluna başvurulabilir:</i> <i>a) Nihai kararlar.</i> <i>b) İhtiyati tedbir ve ihtiyati haciz taleplerinin reddi kararları, karşı tarafın yüzüne karar verilen ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları, karar tarafın yokluğunda verilen ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine verilen kararlar."</i>	MADDE 341- İstinaf yoluna başvurulabilen kararlar <i>(1)</i> İlk derece mahkemelerinden verilen nihai kararlar ile ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz taleplerinin reddi ve bu taleplerin kabulü hâlinde, itiraz üzerine verilecek kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir. <i>(...)</i>
MADDE 36- 6100 sayılı Kanunun 353'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (6) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (b) bendinin (3) numaralı alt bendine "tamamlanmasından sonra" ibaresinden sonra gelmek üzere "başvurunun esastan reddine veya" ibaresi eklenmiştir. <i>"6) Mahkemece, uyuşmazlığın çözümünde etkili olabilecek ölçüde önemli delillerin toplanmamış veya değerlendirilmemiş olması ya da talebin önemli bir kısmı hakkında karar verilmemiş olması."</i>	MADDE 353- Duruşma yapılmadan verilecek kararlar <i>(1)</i> Ön inceleme sonunda dosyada eksiklik bulunmadığı anlaşılırsa; <i>a)</i> Aşağıdaki durumlarda bölge adliye mahkemesi, esası incelemeyen kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği başka bir yer mahkemesine ya da görevli ve yetkili mahkemeye gönderilmesine duruşma yapmadan kesin olarak karar verir: <i>(...)</i> <i>6)</i> Mahkemece, tarafların davanın esasıyla ilgili olarak gösterdikleri delillerin hiçbiri toplanmadan veya gösterilen deliller hiç değerlendirilmeden karar verilmiş olması. <i>b)</i> Aşağıdaki durumlarda davanın esasıyla ilgili olarak; <i>(...)</i> <i>3)</i> Yargılamada bulunan eksiklikler duruşma

	yapılmaksızın tamamlanacak nitelikte ise bunların tamamlanmasından sonra yeniden esas hakkında, duruşma yapılmadan karar verilir.
MADDE 37- 6100 sayılı Kanununun 356'ncı maddesinin başlığında yer alan "yapılmasına" ibaresi "yapılması ve" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "(2) Duruşma sonunda bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetmek veya ilk derece mahkemesi hükmünü kaldırarak yeniden hüküm kurmak dahil gerekli kararları verir."	MADDE 356- Duruşma yapılmasına karar verilmesi (1) 353'üncü maddede belirtilen hâller dışında inceleme, duruşmalı olarak yapılır. Bu durumda duruşma günü taraflara tebliğ edilir.
MADDE 38- 6100 sayılı Kanununun 358'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "gideri duruşma gününe kadar" ibaresi "gideri, iki haftadan az olmamak üzere verilecek kesin süre içinde" şeklinde ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "(3) Belirlenen giderin, verilen kesin süre içinde yatırılmış olması kaydıyla, taraflar mazeretsiz olarak duruşmaya katılmadıkları takdirde tahkikat yokluklarında yapılarak karar verilir. Belirlenen gider, süresi içinde yatırılmadığı takdirde, dosyanın mevcut durumuna göre karar verilir. Şu kadar ki, öngörülen tahkikat yapılmaksızın karar verilmesine olanak bulunmayan hâllerde başvuru reddedilir."	MADDE 358- Duruşmaya gelinmemesi ve giderlerin ödenmemesi (1) Duruşmalı olarak incelenen işlerde taraflara çıkartılan davetiyelerde, duruşmada hazır bulunmadıkları takdirde tahkikatın yokluklarında yapılarak karar verileceği hususu ile başvuran tarafa çıkartılacak davetiyede, ayrıca, yapılacak tahkikatla ilgili olarak bölge adliye mahkemesince belirlenen gideri duruşma gününe kadar avans olarak yatırması gerektiği açıkça belirtilir. (...) (3) Başvuran mazeretsiz olarak duruşmalara katılmadığı veya tahkikatla ilgili giderler süresi içinde yatırılmadığı takdirde, dosyanın mevcut durumuna göre karar verilir. Şu kadar ki, öngörülen tahkikat yapılmaksızın karar verilmesine olanak bulunmayan hâllerde başvuru reddedilir
MADDE 39- 6100 sayılı Kanununun 359'uncu maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut üçüncü fıkrasına "bölge adliye mahkemesi tarafından" ibaresinden sonra gelmek üzere "resen" ibaresi eklenmiştir. "(3) Bölge adliye mahkemesi, başvurunun esastan reddi kararında, ileri sürülen istinaf sebeplerini özetlemek ve ret sebeplerini açıklamak kaydıyla, kararın hukuk kurallarına uygunluk gerekçesini göstermekle yetinebilir."	MADDE 359- Karar ve tebliği (...) (2) Hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümlerle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir. (3) (Ek: 20/7/2017-7035/30 md.) Temyizi kabil olmayan kararlar, ilk derece mahkemesi tarafından; temyizi kabil olan kararlar ise bölge adliye mahkemesi tarafından tebliğ çıkarılır.
MADDE 40- 6100 sayılı Kanununun 362'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir. "c) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemelerinin görev ve yetkisi hakkında verilen kararlar ile yargı yeri belirlenmesine ilişkin kararlar." "g) 353'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi	MADDE 362- Temyiz edilemeyen kararlar (1) Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararları hakkında temyiz yoluna başvurulamaz: (...) c) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar. (...)

<i>kapsamında verilen kararlar.”</i> MADDE 41- 6100 sayılı Kanununun 390’ıncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. <i>“Esas hakkında yabancı devlet mahkemesinin, hakemin veya hakem kurulunun görevli ve yetkili olması halinde, ihtiyati tedbir, bu talebe konu hak veya şeyin bulunduğu yer Türk mahkemelerinden talep edilir.”</i>	MADDE 390- İhtiyati tedbir talebi <i>(1) İhtiyati tedbir, dava açılmadan önce, esas hakkında görevli ve yetkili olan mahkemeden; dava açıldıktan sonra ise ancak asıl davanın görüldüğü mahkemeden talep edilir.</i> <i>(...)</i>
MADDE 42- 6100 sayılı Kanununun 391’inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. <i>“(3) İhtiyati tedbir talebinin reddi kararı gerekçeli olarak verilir ve bu karara karşı kanun yoluna başvurulabilir. Yüzüne karşı aleyhine ihtiyati tedbir kararı verilen taraf da kanun yoluna başvurabilir. Bu başvurular öncelikle incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.”</i>	MADDE 391- İhtiyati tedbir kararı <i>(...)</i> <i>(3) İhtiyati tedbir talebinin reddi hâlinde, kanun yoluna başvurulabilir. Bu başvuru öncelikle incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.</i>
MADDE 43- 6100 sayılı Kanununun 393’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “<i>verildiği tarihten</i>” ibaresi “<i>bu kararın, tedbir isteyen tarafa tefhim veya tebliğinden</i>” şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 393- İhtiyati tedbir kararının uygulanması <i>(1) İhtiyati tedbir kararının uygulanması, verildiği tarihten itibaren bir hafta içinde talep edilmek zorundadır. Aksi hâlde, kanuni süre içinde dava açılmış olsa dahi, tedbir kararı kendiliğinden kalkar.</i> <i>(...)</i>
MADDE 44- 6100 sayılı Kanununun 394’üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. <i>“Esas hakkında dava açıldıktan sonra yapılan itiraz hakkında, bu davaya bakan mahkemece karar verilir.”</i>	MADDE 394- İhtiyati tedbir kararına karşı itiraz <i>(...)</i> <i>(2) İhtiyati tedbirin uygulanması sırasında karşı taraf hazır bulunuyorsa, tedbirin uygulanmasından itibaren; hazır bulunmuyorsa tedbirin uygulanmasına ilişkin tutanağın tebliğinden itibaren bir hafta içinde, ihtiyati tedbirin şartlarına, mahkemenin yetkisine ve teminata ilişkin olarak, kararı veren mahkemeye itiraz edebilir.</i> <i>(...)</i>
MADDE 45- 6100 sayılı Kanununun 397’nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir. <i>“(2) İhtiyati tedbir kararı, yetkili yabancı devlet mahkemesi, hakem veya hakem kurulu nezdinde dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren bir ay içinde esas hakkındaki davasını yetkili yabancı devlet mahkemesi, hakem veya hakem kurulu nezdinde açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi hâlde tedbir kendiliğinden kalkar.”</i>	MADDE 397- İhtiyati tedbiri tamamlayan işlemler <i>(1) İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi hâlde tedbir kendiliğinden kalkar.</i> <i>(2) İhtiyati tedbir kararının etkisi, aksi belirtilmediği takdirde, nihai kararın kesinleşmesine kadar devam eder.</i> <i>(3) Tedbir kalkmış veya kaldırılmış ise bu husus</i>

	ilgili yerlere bildirilir. (4) İhtiyati tedbir dosyası, asıl dava dosyasının eki sayılır.
MADDE 46- 6100 sayılı Kanununun 398’inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. <i>“MADDE 398- (1) İhtiyati tedbir kararının uygulanmasına ilişkin emre uymayan veya tedbir kararına aykırı davranan kimse, ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde şikayet edilmesi üzerine, altı aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılır. Görevli ve yetkili mahkeme, esas hakkındaki dava henüz açılmamışsa, ihtiyati tedbir kararı veren mahkeme; esas hakkındaki dava açılmışsa, bu davanın görüldüğü mahkemedir.</i> <i>(2) Şikayet olunana, şikayet dilekçesi ile birlikte duruşma gün ve saatini bildiren davetiye gönderilir. Davetiyede, savunma ve delillerini duruşma gününe kadar bildirmesi ve duruşmaya gelmediği takdirde yargılamaya yokluğunda devam olunarak karar verileceği ihtar edilir.</i> <i>(3) Mahkeme duruşmaya gelen şikayet olunana, 5271 sayılı Kanununun 147’nci maddesinde belirtilen haklarını hatırlatarak savunmasını alır.</i> <i>(4) Mahkeme, dosyadaki delilleri değerlendirerek gerekli araştırmayı yapar. Yargılama sonunda şikayet olunan ihtiyati tedbir kararının uygulanmasına ilişkin emre uymadığı veya tedbir kararına aykırı davrandığı tespit edilirse, birinci fıkraya uyarınca disiplin hapsi ile cezalandırılmasına; aksi takdirde şikayetin reddine karar verilir.</i> <i>Taraflar, kararın tefhim veya tebliğinden itibaren bir hafta içinde karara itiraz edebilir. İtirazı, o yerde hükmü veren mahkemenin birden fazla dairesinin bulunması halinde, numara olarak kendisinden sonra gelen daire; son numaralı daire izin bir numaralı daire; o yerde hükmü veren mahkemenin tek dairesi bulunması hâlinde en yakın yerdeki aynı düzey ve sıfattaki mahkeme inceler.</i> <i>İtiraz merci, bir hafta içinde kararını verir. Merci, itirazı yerinde görürse izin esasi hakkında karar verir. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.</i> <i>Bu madde uyarınca verilen disiplin hapsi kararları kesinleşmeden infaz edilemez. Kesinleşen kararların infazı Cumhuriyet başsavcılığınca yapılır.</i> <i>Tedbir kararına aykırı davranışın sona ermesi veya tedbir kararının gereğinin yerine getirilmesi ya da şikayetten vazgeçilmesi halinde, dava ve bütün sonuçlarıyla beraber ceza düşer.</i>	MADDE 398- Tedbire muhalefetin cezası <i>(1) İhtiyati tedbir kararının uygulanmasına ilişkin emre uymayan veya tedbir kararına aykırı davranan kimse, bir aydan altı aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılır. Görevli ve yetkili mahkeme, esas hakkındaki dava henüz açılmamışsa, ihtiyati tedbir kararı veren mahkeme; esas hakkındaki dava açılmışsa, bu davanın görüldüğü mahkemedir.</i>

<i>Disiplin hapsine ilişkin karar, kesinleştiği tarihten itibaren iki yıl geçtikten sonra yerine getirilemez.”</i>	
MADDE 47- 6100 sayılı Kanununun 402’nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. <i>“(4) Tespitin yapılmasından sonra, tespit tutanağına ve varsa bilirkişi raporunun bir örneği mahkemece karşı tarafa resen tebliğ olunur.”</i>	MADDE 402- Delil tespiti talebi ve karar <i>(1) Delil tespiti talebi dilekçeyle yapılır. Dilekçede tespit istenen vakıa, tanıklara veya bilirkişilere sorulması istenen sorular, delillerin kaybolacağı veya gösterilmesinde zorlukla karşılaşılabileceği kuşkusunu uyandıran sebepler ile aleyhine delil tespiti istenen kişinin ad, soyad ve adresi yer alır. Tespit talebinde bulunan, durum ve koşulların imkân vermemesi nedeniyle, aleyhine tespit yapılacak kişiyi gösteremiyorsa talebi geçerli sayılır. <i>(2) Mahkeme tarafından belirlenen tespit giderleri avans olarak ödenmedikçe sonraki işlemler yapılmaz. <i>(3) Tespit talebi mahkemece haklı bulunursa karar, dilekçeyle birlikte karşı tarafa tebliğ edilir. Kararda ayrıca, delil tespitinin nasıl ve ne zaman yapılacağı, tespitin icrası esnasında karşı tarafın da hazır bulunabileceği, varsa itiraz ve ilave soruların bir hafta içinde bildirilmesi gerektiği belirtilir.</i></i></i>
MADDE 48- 6100 sayılı Kanununun 436’nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. <i>“(3) Hakem kararı, hakem, hakem kurulu başkanı veya ilgili tahkim kurumu tarafından taraflara bildirilir. Ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.”</i>	MADDE 436- Hakem kararının şekli, içeriği ve saklanması <i>(...) <i>(3) Hakem kararı, hakem veya hakem kurulu başkanı tarafından taraflara bildirilir; ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.</i></i>
MADDE 49- 6100 sayılı Kanununun 440’ıncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan <i>“Hakem kararının”</i> ibaresi <i>“Aksi kararlaştırılmadıkça hakem kararının”</i> şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 440- Hakem ücreti <i>(...) <i>(5) Hakem kararının düzeltilmesi, yorumlanması veya tamamlanması hâllerinde ek hakem ücreti ödenmez.</i></i>
MADDE 50- 6100 sayılı Kanununun geçici 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan <i>“454”</i> ibaresi <i>“444”</i> şeklinde değiştirilmiştir.	GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek: 31/3/2011-6217/30 md.) <i>(...) <i>(2) Bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce verilen kararlar hakkında, kesinleşinceye kadar 1086 sayılı Kanunun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki 427 ilâ 454’üncü madde hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. (Ek cümle: 1/7/2016-6723/34 md.) Bu kararlara ilişkin dosyalar bölge adliye mahkemelerine gönderilemez. <i>(...)</i></i></i>

MADDE 51- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 258'inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) İhtiyati haciz talebinin reddi kararı gerekçeli olarak verilir ve bu karara karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Yüzüne karşı aleyhinde ihtiyati haciz kararı verilen taraf da istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesi bu başvuruları öncelikle inceler ve verdiği karar kesindir.”

MADDE 52- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31'inci maddesinin birinci fıkrasına *“ tarafların vekilleri,”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“dosyanın taraflar ve ilgililerce incelenmesi,”* ibaresi eklenmiştir.

MADDE 258- İhtiyati haciz kararı

(...)

(3) (Ek fıkra:17/7/2003-4949/60 md.; Değişik: 2/3/2005-5311/16 md.) İhtiyati haciz talebinin reddi halinde alacaklı istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesi bu başvuruyu öncelikle inceler ve verdiği karar kesindir.

MADDE 31- Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller

(1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; hakimin davaya bakmaktan memnuiyeti ve reddi, ehliyet, üçüncü şahısların davaya katılması, davanın ihbarı, tarafların vekilleri, feragat ve kabul, teminat, mukabil dava, bilirkişi, keşif, delillerin tespiti, yargılama giderleri, adli yardım hallerinde ve duruşma sırasında tarafların mahkemenin sükûnunu ve inzibatını bozacak hareketlerine karşı yapılacak işlemler, elektronik işlemler ile ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır. (Ek cümle: 5/4/1990-3622/11 md.; Değişik:10/6/1994-4001/14 md.) Ancak, davanın ihbarı (...) Danıştay, mahkeme veya hakim tarafından re'sen yapılır. (Ek cümle: 3/11/2016-6754/22 md.) Bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bilirkişiler hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(...)

MADDE 53-21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu'na aşağıdaki ekmadde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Kadastro mahkemesinin veya otuz günlük askı ilan süresinden sonra, kadastro öncesi nedene dayalı olarak açılan davalarda genel mahkemelerin verdiği kararlar ile orman kadastro suna ilişkin davalarda bu mahkemelerce verilen kararlara karşı, miktar veya değere bakılmaksızın 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulabilir.”

(Yeni eklenen bir maddedir, halihazırda bir karşılığı bulunmamaktadır.)

MADDE 54- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan *“üç yüz bin”* ibaresi *“beş yüz*

MADDE 5- Hukuk mahkemelerinin kuruluşu

(...)

(3) Asliye ticaret mahkemesi kurulan yerlerde bu mahkemelerde bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur. Konusu parayla ölçülebilen

bin” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu iş ve davalarda mahkeme başkanı, belirli bazı tahkikat işlemlerini yapmak üzere üyelerden birini naip hakim olarak görevlendirebilir.”

uyuşmazlıklarda dava değeri üç yüz bin Türk lirasının üzerinde olan dava ve işler ile dava değerine bakılmaksızın;

1- İflas, (...) iflasın kaldırılması, iflasın kapatılması, konkordato ve yeniden yapılandırmadan kaynaklanan iş ve davalara,

2- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda hâkimin kesin olarak karara bağlayacağı işler ile davalara,

3- Şirketler ve kooperatifler hukukundan kaynaklanan genel kurul kararlarının iptali ve butlanına ilişkin davalara, yönetim organları ve denetim organları aleyhine açılacak sorumluluk davalarına, organların azline ve geçici organ atanmasına ilişkin davalara, fesih, infisah ve tasfiyeye yönelik davalara,

4- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununa ve 21/6/2001 tarihli ve 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanununa göre yapılan tahkim yargılamasında; tahkim şartına ilişkin itirazlara, (...) hakemlerin seçimi ve reddine yönelik davalar ile yabancı hakem kararlarının tanıma ve tenfizine yönelik davalara, ilişkin tüm yargılama safhaları, bir başkan ve iki üye ile toplanacak heyetçe yürütülür ve sonuçlandırılır. Heyet hâlinde bakılacak davalarla ilgili olmak üzere, dava açılmadan önce veya açıldıktan sonra talep edilen ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbirler de heyet tarafından incelenir ve karara bağlanır. Bu fıkrada belirtilen dava ve işler dışında kalan uyuşmazlıklar mahkeme hâkimlerinden biri tarafından görülür ve karara bağlanır. Başkan ve üye hâkimler arasında dağılıma ilişkin esaslar, işlerde denge sağlanacak biçimde mahkeme başkanı tarafından önceden tespit edilir.

(...)

MADDE 55- 5235 sayılı Kanunun 7’nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Ancak özel kanunlarla kurulanlar da dahil olmak üzere, hukuk mahkemelerinin yargı çevresi, il ve ilçe sınırlarına bulunmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenebilir.”

MADDE 7- Hukuk mahkemelerinin yargı çevresi

(1) Hukuk mahkemelerinin yargı çevresi, buldukları il merkezi ve ilçeler ile bunlara adli yönden bağlanan ilçelerin idarî sınırlarıdır.

(2) Büyükşehir belediyesi bulunan illerde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki il ve ilçelerin adı ile anılan sulh veya asliye hukuk mahkemelerinin yargı çevresi, il ve ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.

(...)

MADDE 56- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 30’uncu maddesinin on

MADDE 30- Sigortacılıkta tahkim

(...)

altıncı fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. <i>“Komisyon Müdürünce karar en geç üç iş günü içinde taraflara bildirilir; ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte Komisyonca saklanır.”</i>	(16) Hakemler, görevlendirildikleri tarihten itibaren en geç dört ay içinde karar vermeye mecburdur. Aksi halde, uyuşmazlık yetkili mahkemece halledilir. Ancak, bu süre tarafların açık ve yazılı muvafakatleriyle uzatılabilir. Hakem, kararını Komisyon müdürüne tevdi eder. Komisyon müdürü, kararı, en geç üç iş günü içinde, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 532’nci maddesi uyarınca gereğinin yapılabilmesi için davayı görmeye yetkili mahkemeye iletir. (...)
MADDE 57- 5684 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir. <i>“EK MADDE 6 – (1) Bu Kanun uyarınca sigortacılık yapan kurum veya kuruluşlardan ya da Hesaptan talep edilecek tazminat alacağı ancak;</i> <i>a) Alacaklı tarafından bizzat,</i> <i>b) Alacaklının kanuni temsilcisi veya kanuni temsilcinin bizzat vekâlet verdiği avukat vasıtasıyla,</i> <i>c) Alacaklının bizzat vekalet verdiği eşi, çocukları, annesi, babası, kardeşleri veya avukatı vasıtasıyla, takip edilebilir. Takip yetkisi, sigortacılık yapan kurum veya kuruluşlar ya da Hesap nezdinde yapılacak işlemleri kapsar.</i> <i>(2) Tazminat/alacağı, sadece hak sahibine veya avukatına ödenir ve birinci fıkrada belirtilen kişiler de dâhil olmak üzere hit kimseye devredilemez.</i> <i>(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.”</i>	(Yeni eklenen bir maddedir, halihazırda bir karşılığı bulunmamaktadır.)
MADDE 58- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 4’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yüz bin” ibaresi “beş yüz bin” şeklinde değiştirilmiştir.	MADDE 4- Ticari davalar, çekişmesiz yargı işleri ve delilleri (Genel olarak) (...) (2) (Değişik: 28/2/2018-7101/61 md.) Ticari davalarda da deliller ile bunların sunulması 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerine tabidir; miktar veya değeri yüz bin Türk lirasını geçmeyen ticari davalarda basit yargılama usulü uygulanır. (...)
MADDE 59- 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a 73’üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir. <i>“Dava şartı olarak arabuluculuk</i> MADDE 73/A- (1) Tüketici mahkemelerinde görülen uyuşmazlıklarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. Şu kadar ki aşağıda belirtilen hususlarda dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümler uygulanmaz:	(Yeni eklenen bir maddedir, halihazırda bir karşılığı bulunmamaktadır.)

a) Tüketici hakem heyetinin görevi kapsamında olan uyuşmazlıklar.

b) Tüketici hakem heyeti kararlarına yapılan itirazlar.

c) 73'üncü maddenin altıncı fıkrasında belirtilen davalar.

ç) 74'üncü maddede belirtilen davalar.

d) Tüketici işlemi mahiyetinde olan ve taşınmazın aynından doğan uyuşmazlıklar.

(2) 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 18/A maddesinin on birinci fıkrası tüketici aleyhine uygulanmaz.

(3) Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşılamaması, tarafların katılmadığı için görüşme yapılamaması veya tarafların anlaşmaları ya da anlaşmamaları halinde tüketicinin ödemesi gereken arabuluculuk ücreti, Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Ancak belirtilen hallerde arabuluculuk ücreti, Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesinin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin Birinci Kısımına göre iki saatlik ücret tutarını geçemez.

(4) Arabuluculuk faaliyeti sonunda yapılan davanın tüketici lehine sonuçlanması halinde arabuluculuk ücreti, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre davalıdan tahsil olunarak bütçeye gelir kaydedilir.”

MADDE 60- 6502 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 2-** (1) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtay’da görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.”

MADDE 61- 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 156’ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 156-** (1) Bu Kanunda öngörülen davalarda görevli mahkeme, fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesi ile fikri ve sınai haklar ceza mahkemesidir. Bu mahkemeler, Hakimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hakimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, il ve ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev

(Yeni eklenen bir maddedir, halihazırda bir karşılığı bulunmamaktadır.)

MADDE 156- Görevli ve yetkili mahkeme

(1) Bu Kanunda öngörülen davalarda görevli mahkeme, fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesi ile fikri ve sınai haklar ceza mahkemesidir. Bu mahkemeler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir. Fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince; fikri ve

alanına giren dava ve işlere, asliye hukuk mahkemesince; fikri ve sınai haklar ceza mahkemesi kurulmuş olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, asliye ceza mahkemesince bakılır. Bu dava ve işlere bakacak asliye hukuk ve asliye ceza mahkemeleri ile bu mahkemelerin yargı çevresi, il ve ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenir.”

sınai haklar ceza mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye ceza mahkemesince bakılır.

(2) Kurumun bu Kanun hükümlerine göre aldığı bütün kararlara karşı açılacak davalarda ve Kurumun kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin Kurum aleyhine açacakları davalarda görevli ve yetkili mahkeme, Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesidir.

(3) Sınai mülkiyet hakkı sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarında yetkili mahkeme, davacının yerleşim yeri veya hukuka aykırı fiilin gerçekleştiği yahut bu fiilin etkilerinin görüldüğü yer mahkemesidir.

(4) Davacının Türkiye’de yerleşim yeri bulunmaması hâlinde yetkili mahkeme, davanın açıldığı tarihte sicilde kayıtlı vekilin işyerinin bulunduğu yerdeki ve eğer vekillik kaydı silinmişse Kurum merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir.

(5) Üçüncü kişiler tarafından sınai mülkiyet hakkı sahibi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, davalının yerleşim yerinin bulunduğu yer mahkemesidir. Sınai mülkiyet hakkı başvurusu veya sınai mülkiyet hak sahibinin Türkiye’de yerleşim yeri bulunmaması hâlinde, dördüncü fıkra hükmü uygulanır.

Tax & Legal
Saygılarımızla,
NAZALI